2026-2027 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI

5. SINIF TÜRKÇE 1. DÖNEM 2. ORTAK YAZILI PROVASI

Okul adı:		**Ders:** Türkçe	**Tarih:**
Adı Soyadı:	**Sınıfı / Şubesi:**	**Numarası:**	**Puan:**

Nasıl puanlatılır?

1. Cevabını her şıkkın altındaki, etiketli (ör. **1a**) kutuya yaz.
2. Bitirince her sayfanın fotoğrafını çek: düz, aydınlık, sayfanın tamamı görünsün.
3. Son sayfadaki kodu okut, fotoğrafları yükle.
4. Yazın metne çevrilir; kontrol et ve puanlat. *(2. yazılı provasında okuma ve puanlama Pro'da.)*

Tablette ya da bilgisayarda doğrudan yazabilirsin: digikamp.com/ortak-yazili/5-sinif-turkce/prova

METİN 1 — KUŞLARIN SOFRASI

Ocak ayının son haftasıydı. Yarıyıl tatili başlar başlamaz Mert, Erzurum'un bir köyünde yaşayan dedesinin yanına gitmişti. İlk sabah uyandığında pencerenin önü bembeyazdı. Gece boyunca yağan kar, köyü yorgan gibi örtmüştü. Güneş, bulutların arkasından utangaç utangaç bakıyordu.

Mert kahvaltıdan sonra kızağını alıp hemen dışarı çıkmak istedi. Dedesi onu kapıda durdurdu: "Önce bir işimiz var." dedi. Elinde bir torba buğday ve ekmek kırıntısı vardı. "Kar yağınca kuşlar yiyecek bulamaz. Toprağın üstü örtüldü, onların sofrası kapandı."

Birlikte ahırın önündeki eski tahta masanın karını temizlediler. Mert kırıntıları masaya serperken soğuktan parmakları sızlıyordu. "Bu kadar küçük kuşlar bu soğukta nasıl yaşıyor?" diye sordu. Dedesi gülümsedi: "Tüylerini kabartırlar, geceleri birbirlerine sokulurlar. Ama karınları açsa en kalın tüy bile işe yaramaz."

İlk gün masaya hiçbir kuş konmadı. Mert hayal kırıklığına uğradı: "Boşuna uğraştık." dedi. Dedesi ise ondan sabırlı olmasını istedi: "Kuşlar önce uzaktan bakar, güvenince yaklaşır."

Ertesi sabah Mert pencereye koştuğunda gözlerine inanamadı. Masanın üstünde altı serçe ile iki kızılgerdan vardı. Rüzgâr ağaçların dallarını sallıyor, sanki kuşlara "Acele edin, kar yine başlamadan karnınızı doyurun!" diyordu. Mert sevinçle dedesine seslendi. O günden sonra her sabah ilk işi kuşların sofrasını kurmak oldu.

Tatilin sonunda köyden ayrılırken kardaki minicik ayak izlerine uzun uzun baktı. Sonra dedesine döndü: "Şehirde de balkonumuza bir kuş sofrası kuracağım." diye söz verdi.

Özgün metin (prova için yazıldı).

1. soru

16 puan

Metin 1'i okuyunuz ve aşağıdaki soruları metne göre cevaplayınız.

a) Dedesine göre kar yağınca kuşlar neden zor durumda kalır?

1a

b) Dedesine göre küçük kuşlar soğuktan korunmak için hangi iki şeyi yapar?

1b

c) İlk gün masaya hiçbir kuş konmayınca dede, Mert'ten ne istemiştir? Bu isteğini hangi gerekçeye dayandırmıştır?

1c

ç) Mert, tatilin sonunda dedesine ne söz vermiştir?

1ç

2. soru

18 puan

Metin 1 öyküleyici bir metindir.

a) Aşağıdaki tabloyu metne göre doldurunuz.

Hikâye unsuru	Metindeki karşılığı
Şahıs ve varlık kadrosu	
Mekân	
Zaman	

2a

b) Metnin olay örgüsünü başlangıç, gelişme ve sonuç bölümlerini gösterecek biçimde 3-4 cümleyle sırasıyla yazınız.

2b

c) Hikâyenin kış mevsiminde, karla kaplı bir köyde geçmesi olayların ortaya çıkmasını nasıl etkilemiştir? Metinden bir kanıt göstererek açıklayınız.

2c

METİN 2 — KUŞLAR KIŞI NASIL GEÇİRİR?

Kış yaklaşırken kuşların bir kısmı yaşadığı yeri terk eder. Leylek ve kırlangıç gibi kuşlar sonbaharda daha sıcak ülkelere göç eder, havalar ısınınca geri döner. Göç, uzun ve yorucu bir yolculuktur. Kuşlar bu yolculukta saatlerce kanat çırpar; dinlenmek ve beslenmek için yol üstündeki göl ve bataklıklarda konaklar.

Serçe ve saksağan gibi kuşlar ise göç etmez, kışı bulundukları yerde geçirir. Bu kuşlar soğuğa karşı tüylerini kabartır. Kabarık tüylerin arasında kalan hava, vücut ısılarının kaybolmasını önler. Ancak kış, bu kuşlar için yiyecek bulmanın zorlaştığı bir mevsimdir. Kar, toprağı ve tohumları örttüğünde kuşlar aç kalabilir. Bu yüzden kışın balkonlara ve bahçelere bırakılan yem, kuşlar için önemli bir yardımdır.

Özgün metin (prova için yazıldı).

3. soru — 16 puan

Metin 2'yi okuyunuz.

a) Metnin içeriğini en iyi yansıtan üç anahtar kelime yazınız.

3a

b) Yazdığınız anahtar kelimelerden ikisinin metnin içeriğiyle ilişkisini birer cümleyle açıklayınız.

3b

c) Bir arkadaşınız metinde geçtiği için "kanat" kelimesini de anahtar kelime olarak seçmiştir. Bu seçim uygun mudur? Gerekçesiyle yazınız.

3c

4. soru

16 puan

Metin 1'den alınan aşağıdaki cümleleri okuyunuz.

I. "Gece boyunca yağan kar, köyü yorgan gibi örtmüştü."

II. "Güneş, bulutların arkasından utangaç utangaç bakıyordu."

III. "Rüzgâr ağaçların dallarını sallıyor, sanki kuşlara 'Acele edin, kar yine başlamadan karnınızı doyurun!' diyordu."

a) Her cümlede hangi söz sanatının kullanıldığını yazınız. Her biri için cümledeki hangi sözün bu sanatı oluşturduğunu göstererek gerekçenizi açıklayınız.

4a

b) I. cümledeki söz sanatının anlatıma ne kattığını açıklayınız. Söz sanatı kullanılmasaydı cümlenin okura nasıl bir etki bırakacağını da belirtiniz.

4b

5. soru

16 puan

Metin 1'e göre aşağıdaki soruları cevaplayınız.

a) "İlk sabah uyandığında pencerenin önü bembeyazdı." cümlesindeki "bembeyaz" kelimesi hangi kelimeden türetilmiş bir pekiştirmedir? Bu kelime, cümlenin anlamına ne katmıştır?

5a

5. soru (devam)

b) "Ertesi sabah Mert pencereye koştuğunda gözlerine inanamadı." cümlesindeki "gözlerine inanamamak" deyiminin anlamını yazınız. Bu deyimin metinde Mert'in hangi duygusunu anlattığını açıklayınız.

5b

c) Metinden "kış" kelimesini çağrıştıran üç kelime bulup yazınız.

5c

6. soru

18 puan

Metin 1'deki kuş sofrasını, ilk gün uzaktan bakan ve ertesi sabah masaya konan bir kızılgerdan anlatsaydı nasıl anlatırdı?

Kızılgerdanın ağzından ("ben" diyerek) 6-8 cümlelik bir öykü yazınız. Öykünüzde:

- kızılgerdanın ilk gün neden masaya inmediği ve ertesi gün neden indiği,
- metinde olmayan en az bir yeni olay ya da beklenmedik bir son,
- en az bir benzetme bulunmalıdır.

6

Bitirdin mi? Kodu okut, sayfaların fotoğrafını yükle.

Yazın metne çevrilir; kontrol edip puanlatırsın: her soru MEB ölçütleriyle tek tek puanlanır, eksik kalan kısmı ve tam puanlık cevabı görürsün.

digikamp.com/ortak-yazili/5-sinif-turkce/prova

*** 2. yazılı provasında kâğıt okuma ve puanlama Pro'da. Senaryo tablosu ve sorular herkese açık: digikamp.com/ortak-yazili/5-sinif-turkce**

Bu prova MEB ODSGM'nin yayımladığı konu-soru dağılımına göre hazırlanmıştır; resmî sınav sorusu değildir. Çoğaltılabilir, sınıfta ücretsiz kullanılabilir. DigiKamp · digikamp.com